

заглянути”, а 5 років поспіль він напише, що „метод складає половину таланту”.

Працюючи в земських лікарнях Підмосков'я, зустрів багатьох своїх майбутніх героїв, знайшов сюжети для „медичних” оповідань. Не маючи цього багатого досвіду, він не зміг би створити такі блискучі шедеври, як „Хірургія”, „Утікач”, „Мертве тіло” та ін.

В останній студентський рік і в перший рік „лікарський” Чехов працював над історією лікарської справи в Росії, 46 арк. рукопису свідчать про широту й глибину задуманої праці. А „Острів Сахалін”, написаний в 1893 р замість дисертації, - це пам'ятка літературному і лікарському подвигу А.П.Чехова.

✕ ЛІКАР-ФІЛОЛОГ МОДЕСТ ЛЕВИЦЬКИЙ

Доп. - Єжова А., ЛС-410

Наук. кер. - ст. викл. Яременко Л.М.

Модест Левицький (1866-1932) -лікар, письменник, педагог, мовознавець, перекладач, громад. і політичний діяч, дипломат.

Видатні сучасники- І.Франко, О.Пчілка, А.Крушельницький, С.Єфремов, В.Сімович, Д.Дорошенко, М.Грушевський- схвально відгукнулися про його літературну діяльність. С.Єфремов в „Історії українського письменства” підкреслює: ”Знавець людського серця, Левицький тямить, які струни торкнути в ньому, щоб вони озвалися на стогін „малих сих”, тим-то й справляють таке глибоке враження його мініатюри про маленьких людей, - тим більше, що він не зійде і з ґрунту художньої правди й рідко коли схибить на публіцистичну стежку”.

Як лікар підходить М.Левицький до мовних проблем. Його хвилює, що українська мова хворіє. Він пише про це в книжці „Дещо про сучасну стадію розвитку української літературної мови”: „Видима річ, що наша літературна мова має дефекти, нездужає. Попробуймо ж з'ясувати ті дефекти, поставити діагноз тої недуги і пошукати способів, щоб порятувати її”. Видає все нові й нові варіанти мовних порад - книжки „Паки й паки”(1920), „Гріхи наші”(1931).

Велику увагу лікар-мовознавець приділяв розвитку офіційно-ділового та публіцистичного стилів. Одразу ж після проголошення незалежності в 1918 р., коли мало з'явитися діловодство державною мовою, він видає в Черкасах книгу „Як писати службові папери українською мовою”. Це був перший український посібник з культури справочинства, наведено 15 зразків різних документів, дано тлумачення 45 термінів, серед яких *автономія, бюджет, коаліція, міністерство, контракт...*

М. Левицький в першій чверті ХХ ст. застосовує всі поняття, на яких ґрунтується сучасна культура мови - „українська літературна мова”, „народна мова”, „часописна мова”(віповід. терміна „публіцистичний стиль”), „канцелярська мова”, „чуття мови”, виділяє такі комунікативні якості культури мови, як „чистота”, „граматичність”, „докладність”, „милосвучність”...

ОБМАН У ДІЛОВОМУ СПІЛКУВАННІ. КОМУНІКАТИВНІ НАВИЧКИ В УМОВАХ НЕВІДВЕРТОГО ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ

Доп. - ст. викл. Яременко Л.М.

Обман – феномен, який притаманний саме людському співтовариству. На відміну від тварин людина найчастіше обманює свідомо, з „далеким прицілом”, наперед прогножуючи результат своєї обманної дії.

Філософи Алексеев П.В. та Панін А.В. зазначають: „...ложь укоренена в повседневно́й и социальной жизни, имеется всюду, где взаимодействуют люди; она есть функция любых человеческих коммуникаций, при которых осуществляется „встреча” интересов индивидов и социальных групп. Дело не в том, имеется она или нет (простой жизненный опыт свидетельствует о наличии лжи), а в том, каков её удельный вес в каждом конкретном случае.”

Психологи (наприклад, Берн Е.) наголошують: „ Большая часть человеческих взаимоотношений основана на обмане и уловках, иногда весёлых и забавных, иногда низких и злых. Лишь немногие счастливицы, такие, как матери и младенцы,